

men kun den enkelte Arbejdsgiver ikke til at beskæftige ham i mere end 8 Timer; saa er det klart, at den samme Arbejder maa have Lov til at arbejde hos to Arbejdsgivere. Jeg maa i alt Fald have en nærmere Forklaring af den ærede Ordfører for Forslagsstillernes Udtalelse: at Forslaget slet ikke begrænser Arbejderens, men kun begrænser Arbejdsgiverens Frihed til at beskæftige en Arbejder over 8 Timer paa en Dag. Den ærede Ordfører var glad over, at han havde grebet mig i en formentlig Fejltagelse med Hentyk til Lovforslag om Ottetimers Arbejdet i England. Men naar man læser mit Foredrag, er det ganske tydeligt, at jeg har tænkt paa Regeringen, jeg udtalte jo, at hvad enten Ministeriet hed Salisbury eller Gladstone, var Svaret det samme afflaaende, og at der var ikke nogen Lov eller noget Forslag til Lov. Jeg har ikke tænkt paa noget Forslag eller nogen Resolution, der har været fremsat i al Umindelighed af et eller andet Medlem af Underhuset. Jeg kan ganske vist tænke mig, at man i et eller andet Lands Parlament, i Belgien eller Holland s. Oks., om 14 Dage siger, at i Danmark har der ogsaa været Forslag fremme om en Normalarbejdsdag, og paaberåber sig det. Men, hvor vigtig og bethdningsfuld i sig selv de Herrers Handling end er ved dette Lovforslags Indbringelse, kunne de dog ikke, naar de ville være uuhilbede, gøre gældende, at det i hele Europa skulde være normgivende. Lige saa lidt Betydning har det, naar der i det engelske Parlament fra en eller anden Side eller Medlem er fremkommet et Forslag. En Engelskmand, Dr. Soynes, har endog foreslaaet en Arbejdsdag paa 1½ Time. Hvad Minearbejderne derimod angaar, foreligger der ved anden Læsning et Forslag, der synes at skulle blive til Lov og ganske sikkert bør blive det; men jeg har ikke talt om Minearbejderne. I alle Lande gælder der ganske andre Regler for Arbejde under Jorden, under Dagen, end for Arbejde i Værksteder og Fabrikker. Det er noget, det ærede Medlem har fra min egen Bog, hvor jeg netop henviser til disse særlige Bjergværkslovgivninger. Jeg synes derfor ikke, at det ærede Medlem skulde forekaste mig, at jeg er ubidende om det, som han har læst hos mig selv. Det er naturligvis morsomt, idet det viser, hvor det ærede Medlem har anstrengt sig i disse to Dage for at finde paa noget at føre imod mig, men ud derved synes jeg ikke, det har nogen Interesse. Hvad Hjemmearbejde angaar, mente det ærede Medlem ogsaa af min egen Bøf at kunne bevise, at det var under Lov

i England. Jeg skal imidlertid gøre opmærksom paa, at det kun er ved en Sammenblanding af „Hjemmearbejde“ og „Arbejde i Værksteder, der ere forbundne med Hjem“, at det ærede Medlem kan komme til noget saadant. Hjemmearbejdet i England er frit, men hvor man sammen med Voligen indretter et Værksted, hvor bestyttede Personer skulle arbejde, naar man, som den ærede Ordfører talte om, endog beskæftiger Børn i tvende daglige Rækker, der maa der virkelig være en Kontrol fra Fabriks- og Værkstedsinpektørernes Side med disse Værksteder, hvortil der hører en Volig, lige saa vel som med de andre Værksteder. Det er nødvendigt, thi ellers vilde hele Værkstedsløvgivningen blive illusorisk. Det er jo ikke det Hjemmearbejde, som det ærede Medlem har talt om. Han talte jo om det Arbejde, der foregaar i Hjemmet, medens dette er Hjemmeindustri, der foregaar uden for Hjemmet i et Værksted, der er i samme Lejlighed som Hjemmet. Det er jo noget ganske andet, og selv til saadanne Værksteder kan der kun saas Udgang med Statssekretærens Tilladelse, som det ærede Medlem nævnte. Jeg kan ikke se andet, end at det ærede Medlem ligesom vil konfundere vore Begreber om „Hjemmearbejde“ ved at henvise til de ofte bethdelige Værksteder, der i England findes i Forening med Voligen, efter som det jo ikke er noget saadant, som det ærede Medlem har talt om. Det Hjemmearbejde, som det ærede Medlem vil have forbudt, er visseelig i England ganske frit.

Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne sagde, at han ikke havde noget direkte Mandat til at fremsætte Loven. Jeg skal dog indrømme ham Ret til at sige, at han har Mandat fra Arbejderne, fordi disse saa ofte have udtalt Ønsket om Normalarbejdsdagen. Det staar jo ogsaa i Socialdemokratiets Program. Man vil gennem denne Arbejdsdag søge „den industrielle Rejserbeame“ bragt ud af Verden; thi det er — som Skrevet staar — den, hvorfra leveres Skruetrækkerne, der staa og vente paa de strekkende Arbejdere for at tage deres Bladser. Og da nu Karl Marx i sin Bog „Kapitalen“ har sagt, at intet videre Skridt til Reformering af Samsundet nogen Sinde kan gennemføres med nogen Udflugt til at lykkes, naar ikke først Arbejdsdagen indskrænkes, og den fastsatte Indskrænkning nøjsagtig bliver gennemført; kan man jo nok efter disse forskellige Udtalelser og efter den Tilslutning, de Herrer have, sige, at de kunne være berettigede til at tale om et Mandat fra de socialdemokratistiske Arbejderes Side. Det er dog ikke et Mandat som i England,